

PUBLICAȚII LA STANDUL M.M.B

Interesul pentru realitatea bucureșteană, pentru înțelegerea unei istorii în mod paradoxal trăite și totodată ocultate prin intervenții diverse, mai mult sau mai puțin inteligibile, poate aduce căutătorul în plină aventură culturală, grație profunzimii și vastității fenomenelor petrecute în mediul nostru social direct, mediu la care accesul este parțial, condiționat, necesitând re-evaluări, reconstituiri, rememorări, completări, dezvăluiri. Autorii prezenți cu lucrări în standul MMB aparțin categoriei de investigatori ai identității istorice a Bucureștiului, prin intermediul lămuririi secvențiale a căreia cititorii pot beneficia de elucidări metodice de sensuri fundamentale, constitutive pentru ceea ce se numește generic, „realitatea românească”. Publicațiile, disponibile la standul MMB, completează, prin putera cuvântului scris, „oferta” culturală a expozițiilor organizate de Muzeu.

Lelia Zamani – Bucureștii în sărbătoare – colinde, datini de iarnă, obiceiuri orășenești – vol.I și, vol.II, obiceiuri orășenești din iarnă până-n vară (ed.Carta de Buzunar, în colecția *Cultură, tradiții*). Apar redată în paginile lucrării: Crăciunul la Curtea Domnească și la Curtea Regală, Crăciunul prin cartierele Bucureștiului, Steaua și cântecele de stea, Vicleimul și cântecele de Irozi, Boboteaza la Curtea Domnească, sau sărbători cu dată fixă – între altele – Sânpetru lupilor, Dragobetele, ziua șarpelui, ziua păcălelilor, Armindenii, Sânpetru de vară, Sântilie, Alaiurile domnești din ajunul și din ziua sărbătorii sf. Pantelimon, sărbători care nu au dată fixă, scurtă deslușire a calendarului, bătaia halviței, jocul cucilor, duminica lăsatului sec de brânză la Curtea domnească, miezul Păresimilor, Paștele, paștele cailor, Rusaliile etc. Cu informații bogate, cu redactare limpede, succintă, cu ilustrații sugestive, dintr-o lume a orașului mai mult sau mai puțin dispărut – nimic nu se pierde, totul se transformă și la București- lucrarea, structurată în două volume, oferă cititorilor o parte însemnată a pitorescului și „substanței” de tip folcloric a urbei dintâi a unei țări atât de ruralizate, încât Capitala pare, adesea, o răscruce a tradițiilor surprinse într-o permanentizată tranziție.

Ion Mamina – Regalitatea în România – 1866-1947

(ed.Compania, București, 2004). Autorul cărții, cu studii de istorie, specializat în delicatul domeniu al istoriei universale moderne și contemporane, cu titlul de doctor obținut în anul 1980, este șeful serviciului Colecții Speciale al Bibliotecii Naționale Române și are un bogat palmares editorial. Despre lucrarea sa dedicată monarhiei românești, aflăm următoarele: „La 30 decembrie 1947, după 81 de ani în care a contribuit decisiv la construirea României moderne, monarhia a dispărut printr-un hocus-pocus politico-ideologic. Peste noapte, din țara care trebuia să devină comunistă, s-au șters urmele regalității, iar în cărți istoria a fost rescrisă pentru uzul „omului nou”.

În lumea românească de după 1989, recuperarea – necesară – a memoriei e departe de a se fi încheiat. Vorbind liber, fără teama cenzurii, despre personalități și evenimente din istoria noastră modernă, ne dăm uneori seama cât de firave sunt ideile și informațiile pe care le vehiculăm. Nici în manualele de istorie, după suprimarea unui uriaș tabù, nu

s-a putut ivi în grabă tabloul deplin al adevărului istoric. Unul din motive e și acela că e vorba de un întreg „climat” dificil de reconstituit, compus din mii de date și fapte.

Acest volum își propune tocmai să le pună în ordine pe cele mai importante și să ofere explicații și imagini, pentru ca astfel, ca într-o enciclopedie, regalitatea română să capete din nou corp și înțeles. În imaginile cărții se regăsesc instituțiile și funcționarea monarhiei constituționale, biografiile membrilor Familiei regale, istoricul domniilor, acțiunile suveranilor ca fondatori și protectori ai lăcașurilor de cultură, statuile care înfățișau Regi și Regine. Alături de fotografii, gravuri și citate, o cronologie a perioadei 1866-1947 îmbogățește colecția de repere din epoca atât de recentă, dar încă zărită ca prin ceață, a Regatului român”.

Adrian Majuru – *Bucureștiul albanez* – (ed. Ararat, București, 2002)

Autorul este cercetător la Muzeul Municipiului București și custode al Muzeului „Dr.Nicolae Minovici”.

„O carte pentru publicul larg despre albanezii din România, despre albanezii din București, este cât se poate de binevenită, mai ales că aduce cu ea și cu ei, albanezii, o aromă de București, de vremuri trecute, de București de altădată, un altădată vechi de câteva veacuri” scrie, drept prezentare, dr. Elena Siupiur, iar autorul menționează: „Prin aportul substanțial al balcanicilor sosiți timp de trei-aptru sute de ani, în valuri succesive, Bucureștii deveniseră unul dintre marile centre urbane din zona Balcanilor(...). Elitele moderne ale spațiului balcanic au fermentat propriile lor ideologii și proiecții imaginare în spațiul moldo-valah, Bucureștii și Iașii fiind principalele foruri culturale în acest vast proces. Mai mult, Bucureștii deveni, de la sfârșitul secolului XVIII, un spațiu al interferențelor culturale prin conexiunile directe dintre spațiul balcanic și centrul european.”

Adrian Majuru – *Portretul din oglindă* – Autorul, istoric profesionist, se încumetă să consturiască, vădind sensibilitate de poet și abilitate lingvistică de romancier, secvențe dintr-o realitate trecută, esențializată, prin intermediul câtorva imagini „de epocă”. Investigator al miturilor bucureștene, Adrian Majuru nu ocolește nici în scrierile sale de tip „fiction”, atmosfera timpului regăsit.

George Costescu – *Bucureștii vechiului regat* – ed. (Capitel, București, 2004), colecția „*Memoria orașelor*”: „*Bucureștii vechiului regat*” – scrie Sultana Craia – nu este o istorie propriu-zisă a orașului, cât o scriere de evocare, în bună măsură memorialistică, în care se amestecă impresii subiective, reflecții și tradiții orale. Este povestea unui „bunic” de altădată, destinată „nepoților” și scrisă cu nedisimulată nostalgie. Nu se poate aștepta de la o asemenea relatare nici rigoare, nici valoare documentară absolută. Ca orice poveste, cartea este în felul ei o ficțiune. Brodată în chenarele unei realități aburite de timp și aurite de sentiment, produs al memoriei afective. Pentru fiecare generație, vremurile copilăriei și tinereții dobândesc retrospectiv un preț sporit, ele idealizându-se prin distanțare. Este ceea ce i se întâmplă și lui George Costescu.

„Ediția de față reproduce volumul apărut în anul 1944, la editura Universul. „George Costescu s-a născut în București, la 15 ianuarie 1881. După absolvirea Facultății de Drept a Universității București, a început să practice avocatura. A avut o activitate profesională intensă și a fost o prezență activă în societatea românească(...) Prin toată activitatea sa, Goerge Costescu a fost un cronicar al societății în care a trăit, societate pe care a immortalizat-o cu multă savoare în scrierile sale.”

Despre București, autorul scria: „Urbea noastră a avut (...) farmecul ei, fie prin acea calitate îmbietoare, fie prin exotismul oriental al înfățișării ei tihnite. Au fost chiar printre străini scriitorii învățați, diplomați, ziariști și artiști care, plecând de aici cu impresii (...) măgulitoare, au ținut să le dea publicității, arătându-și deosebita mulțumire și admirație pentru firea poporului nostru, cât și asupra traiului la București”.

Mihai Pelin – *Deceniul prăbușirilor* – Purtând un subtitlu cu aluzie amară la cunoscuta operă vasariană de altădată, *Viețile pictorilor, sculptorilor și arhitecților români între legionari și comuniști*, cartea prezintă una din fațetele inumane ale exceselor totalitariste, mainifestate în istoria românească recentă, cu efecte negative asupra componentei sensibile (prin definiție) a societății: plasticienii. „1940-1950: un deceniu de coșmar pentru oameni, bunuri, idei. Inventarul pierderilor începe cu teritoriile și se sfârșește cu speranța. Rătăcirile printre minciuni, pe sub obuze, în exiluri și epurări, obiectele de artă și viețile artiștilor și-au frânt conturul, și-au știrbit aura. Vremuri sumbre, cu crime și jafuri, cu eroi aproape necunoscuți, cu ticăloși și cu caraghioși de prim-plan. O arhivă completă, vibrând pe toate tonurile, de la tragic la grotesc.” „Dintre multele categorii profesionale existente, cea a plasticienilor captivează prin omenescul rănilor ei vii, dar discrete. În urma pictorilor, sculptorilor și arhitecților – ființe, de regulă, pașnice și nu prea vorbărețe – ne-au rămas puține pagini de memorialistică, un număr restrâns de interviuri și mărturii ale celor ce i-au frecventat. Spre deosebire de scriitori și ziariști, mai ușor adaptabili, mai apți să-și escamoteze prestațiile compromițătoare de sub „vechiul” regim, sau să le subordoneze unor alibiuri nimerite, artiștii, cu foarte puține excepții, s-au rătăcit în acest deceniu terifiant și n-au învățat niciodată să mintă convingător. În anii '70-'80, când încă nu era prea târziu, cine le putea câștiga încrederea, abordându-i fără prejudecăți sau viclenii, avea parte de confesiuni și rememorări în care sticlea chiar conturul de sentiment al timpului revolut. Pornind la acea vreme în căutarea acestor mărturii, m-am pomeinit brusc într-o altă lume decât aceea statuată de istoriografiile oficiale.”

Gheorghe Parusi – *Cronica Bucureștilor* – ed.Compania

„Gheorghe Parusi s-a născut în 1039, în București, Absolvent al Facultății de Filologie a Universității București în 1962, a fost profesor, secretar de redacție, apoi bibliotecar la Biblioteca Academiei între 1972-1999.” Iubitori și cunoscători al Bucureștiului, „i-a cercetat, decenii de-a rândul, atât documentele cât și locurile vii. . A bătut mereu cu pasul spațiile schimbătoare dimprejurul unui miez statorinic de zidire (...).”

„Câteva secole de viață bucureșteană” sunt surprinse în cartea sa intitulată *Cronica Bucureștilor*, „Ies la iveală casa, biserica, familia, portul, ceremonia, limba, petrecerea,

precum și ecoul evenimentelor țării în existența localnicilor. O selecție complementară de amintiri și evocări dă glas unui adevărat „club” al celor ce-și iubesc fără măsură orașul de naștere sau de adopție. Astfel, din hirisoave, sentiment și imagini s-a compus „cronica” pe numeroase voci de care Bucureștiul n-a avut parte și căreia atâtia, ca și Gheorghe Parusi, i-au dus multă vreme lipsa.”

Liliana Vârban, Ionel Ioniță, Dan Vasiliu – Casa Storck, Muzeul Storck (editor coordonator Liliana Vârban). Lucrarea, cu text tradus în limbile engleză, franceză, germană, prezintă una din cele mai interesante case memoriale bucureștene, datorată creativității complexe a unei adevărate dinastii de artiști; noblețea misiunii ce a revenit autorilor – și, cu atât mai mult, dificultatea ei – se datorează realității că totul, în cazul Muzeului Storck, este operă de artă, casa (arhitectură, fresce), mobilier, sculpturi, colecții. *„Operele de artă aflate în patrimoniul muzeului aparțin unei familii în care harul artistic a dăinuit de-a lungul mai multor generații și care se poate lăuda cu un aport important în dezvoltarea artei plastice românești”*, scria, într-un articol, d-na Liliana Vârban, custodele Muzeului. *„Pentru generațiile care urmează rămâne datoria de a păstra și valorifica pentru viitorime valorile culturale pe care ni le-a dat spre posteritate dinastia de artiști Storck.”*

Ionel Ioniță, Elena Marcu, Maria Grigoruță – Manuc Bey – negustor și diplomat – catalog – O expoziție-eveniment reconfigurează vara bucureșteană 2005, la MMB. Titlul este simplu: „Manuc Bei” . Cine este Manuc? Întrebare „simplă”... Toată lumea a auzit de Hanul lui Manuc.Toți bucureștenii știu. Oare?...Cât se (mai) poate ști atăzi, despre acest personaj misterios? Fascinația incursiunii în timp, în adevăr, în istoria însăși a orașului, pentru descoperirea de repere esențiale ale unei epoci întregi, concretizată în temporalitatea unei expoziții concurate de prestigiul prezenței paralele a capodoperelor franceze expuse la Muzeul Național de Artă, rămâne imortalizată prin cuvântul scris și imaginea tipărită. Este vorba despre catalogul unei expoziții complexe, complete s-ar putea spune, cuprinzătoare, variată, elegant realizată. Catalogul conține, pe secțiuni bine structurate, „capitolele” tratate de cei ce au organizat în expunere obiectele patrimoniale selectate: documente, hârti, piese de artă decorativă, costume, bijuterii și accesorii, picturi, gravuri, arme, o bogăție de exponate expresive , definitorii pentru portretizarea personajului istoric căruia îi este dedicată manifestarea, dar și pentru redarea unei imagini concentrate a Bucureștiului de odinioară.

(L.I.G.)